

С т а н о в и щ е

От проф. д-р Нели Бояджиева, СУ „Св. Кл. Охридски”

върху трудовете на гл. д-р Стефан Семков Стефанов

за участие в конкурс, обявен в ДВ, Бр. 88 от 13.11.2015 г.(№ 22)

За академична длъжност „Доцент” в СУ ”Св. Климент Охридски” – ФНПП

Област на висшето образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика. Научна специалност „История на педагогиката и българското образование”

Биографични данни и академично развитие

Гл. ас. д-р Стефан Семков Стефанов е единствен кандидат в конкурса.

Той е роден на 04.03.1958 г. в гр. Тетевен. Средно образование завършва в родния си град. От 1978 до 1984 г. следва във ФФ на СУ „Св. Кл. Охридски” и завършва специалност „Педагогика” с допълнителна специалност „История”. Бил е докторант на самостоятелна подготовка в СУ- ФНПП, Катедра „Социална педагогика и социално дело”. През 2003 г. успешно защитава пред СНС по педагогика при ПВАК дисертационен труд на тема „Организация и управление на българското образование през Възраждането” и от 03.08.2004 г. придобива образователната научна степен доктор по научната специалност история на педагогиката и българското образование – 05.07.02.

Академичната си кариера стартира през 1985 г. в СУ „Св. Кл. Охридски”, когато е назначен след конкурс за асистент по история на педагогиката и българското образование във ФНПП, а стажът му е вече тридесет години само в СУ. Води основни лекционни курсове - ОКС „Бакалавър” във всички специалности във ФНПП по „История на педагогиката и българското образование”, „История на педагогическите учения” и избираем курс по „История на социалното дело в България”, „Кино и възпитание” и др. Ръководи и участва съвместно със студентите в организираните ежегодни студентски научни форуми във ФНПП.

Участва като експерт в международни европейски проекти, изпълнявани от Катедрата и чуждестранни партньори (Франция, Казахстан) в сферата на социалната педагогика. Има административни функции и е контактното лице за реализация на дейности на Катедрата в проект по програма „Фар” за преквалификация на учители по социални дейности. Участва в научно-изследователски проекти по Фонд „Научни изследвания” на СУ като член на екип. Представя доклади на 24 университетски, национални и международни научни форуми.

Основните му научни интереси са в по история на българското образование през Възраждането, в която област е дисертационният му труд. Последователно той се интересува от движението за ново възпитание, развитието на университетската педагогическа наука и обучение по педагогика в Европа и България, история на социалното дело в България, както и на някои съвременни педагогически течения в образованието и др.

Преподавателската и научна дейност на гл. ас. ст. Стефанов е посветена почти изцяло на историята на педагогиката и българското образование и напълно отговаря на научната специалност, по която е обявен конкурсът.

Представяне на трудовете за участие в конкурса, цитирания и други дейности

Пълният списъкът на публикациите на кандидата включва 63 заглавия, които са разпределени по жанрове както следва: монографии (2), участие в колективи на учебници (4), студии (2) и статии (13), доклади в сборници (24), резюмета(5), по темата на дисертацията (7) и други (6). Самостоятелни са 40 заглавия, а една трета (23 бр.) са в съавторство: участие в колективна монография (1), участие в колективни учебници (4), статии (5), доклади (8), резюмета(4). Единият от учебниците е в три отделни издания 1995, 2006 и 2009.

Студиите са отпечатани в ГСУ- ФНПП (2), а статиите – в сп. „Дарители”(1), „Народна просвета”(1), „Педагогика”(5), „Стратегии в научната и образователна политика”(2), „Балканистичен форум”(1), „Начално образование”(1), „Управление на образованието – У-т „Ас. Златоров” (1), Study of the New Education Movement, Tokyo (1). Те са рецензирани и приети за отпечатване от редакционните колегии. Докладите са от конференции и семинари на ВУ: СУ- ФНПП (8), СУ-ФП (1), ИФ - СУ(3), ШУ(1), МОН(1), Национални форуми по история - В. Търново(1), Ст.Загора(1), НМО- Габрово (2), четения в Община Бургас (3), УНИБИТ(2) и др.

Списъкът с публикации за участие в конкурса е редуциран до 28 заглавия. В него не са включени тези темата докторската дисертация, резюметата и тези по други теми. В него има всички необходими жанрове научни публикации, които се изискват по ЗРАСРБ. Те са: 1 самостоятелна монография, 1 учебно помагало (в съавторство), 1 студия, 7 статии (3 в съавторство), 18 доклада (7 в съавторство). Студията е отпечатана в ГСУ „Св. Кл. Охридски”, а повечето статии в официални и авторитетни списания у нас в областта на педагогиката и историята. Не знам защо кандидатът не е включил участието си в издаване на два учебника по история на педагогиката и българското образование, един от които е преиздаван три пъти.

Хронологично те са направени както следва: 2001 - 1 доклад; 2003-2 доклада; 2004-1 доклад; 2005 - 2 доклада; 2006- 1 доклад (на френски), 2 статии; 2007-1 доклад,1 статия; 2008-3 доклада, 1 статия; 2009- 1 студия, 1 статия(на английски),1 доклад; 2010- 1 учебно помагало,1 доклад; 2011- 1 статия; 2012-1, 2014-3, 2015-1статия, 1 монография. Публикациите са издадени главно в период от 15 години като авторът следва постоянен темп на издаване - средно по две заглавия на година - монографии, учебни помагала, студия, научни статии, доклади. За участието в конкурса през 2015 г. е отпечатана и единствената самостоятелна монография.

По инициатива на д-р Ст. Стефанов и с подкрепата на Катедрата по социална педагогика и социално дело и ФС на ФНПП беше организиран и университетски симпозиум, посветен на професор Петър Нойков. Ст. Стефанов проучва учебно-преподавателската му дейност задълбочено и с подчертано научно пристрастие го поставя сред най-видните педагози от 1878 до 1944 г. Симпозиумът инициира наименуване на аудитория „Проф.П.Нойков” в СУ, което беше предложено от сектора по история на педагогиката начело със Ст. Стефанов.

Списъкът със забелязани цитати включва 15 бр. цитирания на 10 публикации на кандидата, осем от които самостоятелни. Най-много цитирания и то от чуждестранни автори са на доклад на френски език изнесен съвместно М. Терзийска на международен научен форум в Швейцария (2006) - за влияние на идеите за ново образование върху развитието на педагогическите дисциплини в България в края на XIX и началото на XX век. Представен е и официален списък от 5 заглавия на индексирани публикации в НБ „Св.св. Кирил и Методий” и едно цитиране в международни бази на публикация (сп. Балканистичен форум кн. 2/2011 г.)

Публикациите на гл. ас. д-р Ст. Стефанов отговарят на общите изисквания на ЗРАРБ.

Критична преценка на тематичните области по научната специалност и приносите

История на педагогиката и педагогическите учения и подготовката на учители

- Педагогически идеи на Я. А. Коменски
- Великата френска революция и образованието (8-статия в съавт.с М. Пиронкова)

Изследвания по история на българското образование и просветно дело

- Възрожденски педагогически възгледи, учебници и книжнина
- Проблеми на училищата и управлението им през Възраждането
- История на педагогическото образование и развитие на специалност „Педагогика”
- Педагогическите възгледи на П. Нойков в университетската педагогика
- Педагогическите възгледи на проф. Д. Кацаров(съавторство с М. Пиронкова)
- Движение за ново възпитание и отражението му в България(съавт. с М. Терзийска)
- Нормативна уредба на началното училище(съавторство с М. Пиронкова)

История на социалната педагогика и социалното дело в България

- История на социално-педагогическите грижи за децата

Научни приноси в публикациите на гл.ас. д-р Стефан Стефан

1. Осъществено е частично проучване на историята на педагогическото образование в България от Средновековието, Възраждането и първите държавни институции след Освобождението за подготовка на учители - педагогическите училища и учителските институти до 1944 г. Представени са в табличен вид хронологични данни за подготовка на учители за различни етапи и степени на българското образование – детски, начални, прогимназиални и др.

2. Проследява се подготовката на учители с висше образование в университета и развитието на специалност педагогика в СУ „Св. Кл. Охридски”, с което се обогатява с конкретни факти и анализи и историята на висшето педагогическо образование у нас.

3. Осъществено са самостоятелно проучвания на учебно-преподавателската дейност и приноса на най-видни педагози от началото на XX век П. Нойков, Д. Кацаров и др. като професори по педагогика в СУ „Св. Кл. Охридски”, допринесли за развитието на педагогическата теория у нас в унисон с европейските традиции и влияния .

4. Проучени са създаването и дейността на българската секция от Международната лига за ново възпитание под ръководството на проф. Димитър Кацаров като организационен живот, обществено присъствие и международни изяви, с което се обогатяват изследванията върху реформените идеи в историята на българското образование от първите десетилетия на XX век.

5. Проучен е неизследван проблем от историята на социалното дело у нас до 1944 г. свързан със създаването и дейността на съюз за закрила на децата в България от 1925 до 1948 г. с което се обогатяват актуалните изследвания на развитието на социалната политика и социалните дейности за защита на децата у нас.

6. Обогащено е учебното съдържание и учебната книжнина по история на педагогиката и българското образование чрез участие в разработване на учебници, учебни помагала и христоматии с възрожденски педагогически текстове чрез представяне на учебно-помощна литература за периода, която има практическо приложение в обучението на бъдещите учители.

Лични впечатления и препоръки за академично развитие

Познавам Ст. Стефанов още като студент, а вече близо три десетилетия и като колега, с когото работя в една катедра и в различен тип екипи. Участвали сме в общи проекти и сме организирали различни научни форуми. Когато се включва в екипна работа, проявява отговорност и желание за коопериране за да се постигнат общи и удовлетворяващи резултати.

Той умее да увлича студентите за участие в различни нетрадиционни форми на работа и е търсен лектор в избираемите курсове специалност „Социална педагогика”. Под негово ръководство и с негово участие те представят свои творчески проекти в традиционни студентски научни форуми, организирани от факултета. Това е част от една друга компетенция на гл. ас. Ст. Стефанов, която той притежава и развива още от студентските си години. Той е един от постоянните участници в Киноуниверситета още оттогава. Своят задълбочен интерес и познания в света на седмото изкуство той реализира вече и като преподавател разработвайки учебна програма и водене на избираем курс по „Кино и възпитание” за педагози в СУ, ФНПП. Този курс се радва на постоянен интерес и затова би било още по-добре програмата и методиката за работа да придобият популярност чрез издаване на учебник или учебно помагало.

Интересите в областта на историята на социалното дело и социално-педагогическата работа с деца и юноши откриват друго поле, в което д-р Ст. Стефанов е направил заявка и би следвало да продължи и задълбочи изследванията да ги публикува в тази област. Негови участия в научни форуми, на които изнася доклади на тази тема предизвикват интерес сред представители на различни научни области, което е атестат за научната им новост и значимост.

Гл. ас. Ст. Стефанов не бърза в академичната си кариера досега. Пожелавам му да ускори темповете след хабилитацията си и да представи по-цялостен самостоятелен труд в областта на историята на педагогическото образование, за което има направена заявка. Закономерно след хабилитацията той ще може да чете лекции, да ръководи дипломанти в ОКС „Магистър” и да се включи в ръководството на докторанти по педагогика. Последният етап на академично развитие дава възможност за пълноценна изява не само като преподавател, експерт и консултант, но и за удовлетворяваща творческа лична и обществена реализация. Това ще допринесе и за развитие на историята на педагогиката и качествено осигуряване на университетското образование за подготовка на педагозите в България.

Заклучение

На основата на представянето и критичната оценка на академичното развитие, преподавателска дейност, публикации и приносите, както и на личните си впечатления, предлагам гл. ас. д-р Стефан Семков Стефанов да бъде избран на академичната длъжност „доцент” в СУ „Св. Кл. охридски”- ФНПП в област на висшето образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика. Научна специалност „История на педагогиката и българското образование”.

27.03.2016 г.

Рецензент:

Проф. д-р Нели Бояджиева